

bam
bú

Philippe Nessmann

SOTA LA SORRA D'EGIPTE

El misteri de Tutankamon

Editorial Bambú és un segell
d'Editorial Casals, S. A.

© 2006, Éditions Flammarion per
al text i les il·lustracions

© 2008, Editorial Casals, S.A.

Tel.: 902 107 007

www.editorialbambu.com

Títol original: *Sous le sable d'Égypte.*

Le mystère de Toutankhamon

Traducció: Mireia Cornudella

Primera edició: octubre de 2008

ISBN: 978-84-8343-046-0

Dipòsit legal: M-36999-2008

Printed in Spain

Imprès a Anzos, S.L., –Fuenlabrada (Madrid)

Crèdits fotogràfics del Quadern de Documentació

Akg-images 16; Getty Images: 1, 2, 3, 6, 15

Getty Images/Time Life Pictures: 14

Rue des Archives: 8, 9

Rue des Archives/The Granger Collection NYC: 12

Il·lustracions del Quadern de Documentació

Lorette Mayon (pàgines 4, 5, 7, 8/9)

Olivier Nadel (pàgines 10, 11, 12, 13)

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni el seu tractament informàtic, ni la transmissió en cap forma o per qualsevol mitjà, sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

On tot s'hauria pogut aturar fins i tot abans d'haver començat

Howard Carter va entrar en una petita estança obscura. Tan aviat com els ulls se li van acostumar a la penombra, va veure al seu voltant tot d'objectes magnífics: estàtues, petites joies, un punyal amb incrustacions de pedres precioses.

Va agafar una estatueta de ceràmica blava. Era Sekhmet, la deessa amb cos de dona i cap de lleona. Sekhmet, la poderosa, afamada de sang, la còlera de la qual es feia sentir per tot Egipte, la que estenia la pesta entre els enemics de l'ordre. Sekhmet, la deessa que els grans sacerdots intentaven assossegar, perquè si bé és cert que matava engegada, també tenia el poder de curar.

Carter va acaronar el cap de la lleona i la va tornar a lloc amb delicadesa. Les seves mans, grosses, eren sorprenentment àgils. Es podrien comparar amb les potes d'un

ós, barroeres en aparença, però increïblement destres en l'art d'atrapar els salmons. Si Carter hagués estat un animal, sens dubte hauria estat un ós. Amb 48 anys, tenia el rostre ample i robust, el nas llarg, el bigoti espès. A Luxor vivia en una casa al llindar del desert, un antre aïllat de tot i de tothom.

L'egiptòleg observava els objectes de l'entorn quan de sobte es va obrir una porta falsa. Un home va entrar a l'estança fosca.

—Lord Carnarvon us rebrà... però... està molt fosc això! Encendré el llum.

El majordom va encendre el llum i es va retirar.

Carter es trobava en una petita biblioteca amb els murs recoberts de prestatgeries. Al damunt, desenes d'antiguitats, cadascuna més meravellosa que la del costat. L'arqueòleg les coneixia quasi totes: ell mateix les havia comprat o descobert a Egipte, per compte del ric Lord anglès.

«Toc, toc, toc...» Va colpejar el vidre de la finestra. A fora uns núvols espessos s'amuntegaven al cel, anunciant pluja. L'estiu, aquell any 1922, era antipàtic; un temps típicament anglès. Al voltant del castell la gespa era verda i estava perfectament tallada, impecable. Carter es va imaginar un exèrcit de jardiners escrutant sense treva, amb les tisores de podar a la mà, el més petit bri d'herba que gosés créixer més de pressa que els altres.

La fortuna de Lord Carnarvon era immensa.

L'expressió de l'arqueòleg es va enterbolir.

Immensa, però no il·limitada.

Carter sabia per què l'havia convocat Carnarvon al castell de Highclere. Des de feia cinc anys, el ric aristòcrata havia finançat importants excavacions arqueològiques a Egipte. Sobre el terreny, era ell, Howard Carter, el qui havia dirigit els treballs. Havia cavat, solcat i esventrat una part de la Vall dels Reis buscant la tomba de Tutankamon. Trobar aquesta tomba era el somni de la seva vida, un somni que estava esdevenint un malson: fins aleshores les excavacions no havien donat cap resultat, zero, res, ni la més petita traça del faraó.

–Estimat amic –l'havia previngut Carnarvon feia unes quantes setmanes– ens hem de retre a l'evidència. Buscàvem una tomba i hem trobat un avenc financer...

Carter colpejava nerviosament el vidre. Al cap de pocs minuts, l'aristòcrata li anunciaria l'aturada definitiva dels treballs d'excavació.

L'arqueòleg es repetia sense parar els arguments que havia preparat per convèncer el Lord de continuar la recerca un any més, el darrer. Ell sabia que la tomba era allí, soterrada en algun punt de la Vall dels Reis, a l'abast del pic i la pala. I sabia que contenia un tresor fabulós. Com ho sabia? Això ho ignorava...

No creia en sortilegis, ni en la maledicció de les mòmies, ni en fantasmes, ni en cap d'aquests romanços dels novel·listes destinats a fer estremir el lector. Però sentia

que, des de sempre, la seva vida i la de Tutankamon estaven íntimament enllaçades. Amb una distància de 3200 anys, havien trepitjat els mateixos camins, begut als mateixos pous, mirat els mateixos paisatges.

Simplement atzar?

De vegades Howard Carter tenia l'estranya sensació que, des del país dels morts, el jove faraó li demanava socors.

Primera part

Capítol u

La ciutat d'Aton, cap al 1340 aC

La infantesa feliç de Tutankamon

El càstig

Una notícia que capgira una vida

Des que el disc solar va aparèixer darrere les muntanyes àrides de l'est, una llum rogenca es va estendre sobre la terra, de l'orient cap a l'occident, foragitant les tenebres ben lluny, més enllà de les regions desèrtiques de l'oest.

Il·luminades per les primeres lluentors del dia, les ones negres del Nil van començar a espurnejar. El riu era llarg, ample, poderós, com cada any en l'època de les inundacions. Les aigües, carregades de llims, es desbordaven per tot arreu i negaven els camps de l'entorn.

Esplugabous de llom blanc i plomall vermellós sobrevolaven les terres inundades, d'on només emergien alguns illots de palmerars, i es detenien a les aigües poc profundes, a la recerca de cucs o de granotes.

A poques passes d'allí, la ciutat d'Aton es despertava dolçament. Dreçada sobre un massís de roca elevat, entre

un meandre del Nil i les muntanyes àrides de l'est, la capital egípcia estava a recer de la ira del riu. Per damunt dels palaus i de les cases de terra crua, per damunt dels temples de pedra i dels carrers drets com canyes, surava una olor de pa cuit i de ceba torrada.

A la part del darrere de les residències, els servents s'apressaven a les cuines. Uns pastaven la massa del pa, la posaven sobre planxes de fusta i després la introduïen a la gola dels forns calents. Altres tiraven aigua dels pous. Altres, encara, munyien les cabres i s'ocupaven dels gossos i dels cavalls. Les gallines picotejaven els grans de blat que havien caigut de les sitges.

A les seves dependències, els alts funcionaris es preparaven per festejar l'aniversari dels deu anys del regnat del faraó untant-se el cos amb olis perfumats. Alguns servents disposaven l'esmorzar a la sala d'estar, el sostre de la qual se sostenia per un seguit de columnes decorades amb plantes i animals pintats. Les primeres remors del carrer penetraven per les altes finestres, esmunyint-se a través de fines barretes de pedra.

Fos festa o no, els comerciants obrien les parades, endreçaven les olles i les gerres de terra cuita, penjaven les catifes de colors als aparadors, mentre punxaven el botiguer del costat: «Ei! Seneb! Ni un cec no s'asseuria a les teves catifes, de tan lletges que són!» Després cada un s'asseia al seu tamboret; el dia seria llarg.

A la tercera hora del dia, quan una gentada densa omplia els carrers caldejats pel sol, un clamor es va elevar sobre el poble. Els nens venien corrents:

–Ja arriben!

Alguns guàrdies proveïts de bastons de canya enretiraven la gentada; alhora sonaven trompetes. Els comerciants van pujar sobre els tamborets per veure arribar el seguici.

Dos esplèndids cavalls blancs tiraven una carrossa aplacada d'electre. Dret a dins, el faraó Akhenaton portava una petita faldilla de lli blanc, un llarg collar d'or i la majestuosa doble corona d'Egipte. El seu rostre llargarut era fàcilment reconeixible: semblava germà bessó de les estàtues de pedra que adornaven la ciutat d'Aton. Amb els braços prims enllaçava amb tendresa la reina Nefertiti.

–Nefertiti, la de bell nom –va dir un comerciant fent equilibris sobre el seu tamboret–. Nefertiti, «la meva estimada ha vingut».

A les carrosses que seguien la primera hi havia tot de personatges que els badocs no coneixien, sens dubte membres de la família reial o visirs importants. Caminant al costat dels cavalls, avançaven músics que tocaven la pandereta, acròbates que feien piruetes i alts funcionaris sufocats i lluents de suor que maldaven per no perdre el seguici.

–Les princeses! –va exclamar un espectador.

Les tres filles grans d'Akhenaton i de Nefertiti s'amuntegaven a la quarta carrossa. Tenien entre quatre i

sis anys, i duien petites faldilles prisades de lli blanc. Les acompanyava un quart nano, que no era fill de la parella reial. Tenia tres anys i somreia obertament a tothom, completament nu. Un vailet.

–I, doncs, Tutankamon –li havia demanat la seva dida aquell mateix matí–, per què somriu tant des de fa dos dies? Són les celebracions del faraó el que et fa estar tant content?

Però el nen no havia volgut respondre.

Dret sobre el carruatge, els ulls negres ben oberts, devorava cada detall de la desfilada: les trompetes de coure, els cavalls tan ben guarnits, els guàrdies severos i els espectadors engrescats, el cap d'alguns homes que, com per art de màgia, sobresortien sobre la gentada gràcies a un tamboret, les catifes de colors i les cases de maons crus que se succeïen a la velocitat d'un cavall al pas.

El seguici va remuntar una gran avinguda, va passar pel pont que comunicava el palau reial amb les estances del faraó, i es va aturar davant les dues torres d'entrada al gran temple d'Aton. Akhenaton i Nefertiti van baixar de la carrossa i van entrar al temple, seguits per les seves tres filletes i pel petit Tutankamon, encara nu i somrient. Més d'una vegada el nen va girar el cap per veure la gent del seu darrere. No coneixia ningú. Sí, dues persones: el pare diví Ay amb el seu rostre d'avi amable, que era el pare de la reina, i Smenker, que era el germà del rei.

